Jaarverslag 2025

Voorwoord

2025 markeert een bijzonder moment: het 10-jarig bestaan van Stichting Stoomhoutzagerij Wilpsche Dijk. In de afgelopen tien jaar is de stichting uitgegroeid tot een plek waar vakmanschap, historie en duurzaamheid samenkomen.

Ook in 2025 hebben wij ons ingezet voor onze kernactiviteiten: het behoud en zichtbaar maken van historisch erfgoed door middel van rondleidingen, demonstraties en educatieve activiteiten voor een breed publiek, evenals het bieden van een betekenisvolle en plezierige werkomgeving voor onze vrijwilligers.

Wij danken alle vrijwilligers, donateurs, samenwerkingspartners en bezoekers voor hun betrokkenheid en steun. Dankzij hun inzet kunnen wij deze bijzondere plek behouden en verder ontwikkelen.

Met vertrouwen kijken wij vooruit naar de komende jaren, waarin wij onze educatieve en ambachtelijke activiteiten verder willen versterken en de verbinding met de gemeenschap blijven vergroten.

Namens het bestuur,
Bert Hokken
Voorzitter bestuur
Stichting Stoomhoutzagerij Wilpsche Dijk
Wilp, juni 2026

Doelstelling en missie

Stichting Stoomhoutzagerij Wilpsche Dijk is opgericht in 2015 met als doel het behouden, onderhouden en zichtbaar maken van het cultureel erfgoed rond historische houtbewerking en stoomtechniek. De monumentale houtzagerij vormt daarbij het hart van de activiteiten.

De stichting wil een inspirerende plek zijn waar vakmanschap, historie en duurzaamheid samenkomen. Bezoekers maken hier kennis met historische technieken, ambachtelijke houtbewerking en het belang van duurzaam en circulair materiaalgebruik.

Onze activiteiten richten zich op:

- het in stand houden en demonstreren van de werkende stoomhoutzagerij;
- educatie en kennisoverdracht over ambachten en historische technieken;
- het bieden van een betekenisvolle werk- en ontmoetingsplek voor vrijwilligers;
- het stimuleren van duurzaam en circulair gebruik van hout;

- samenwerking met organisaties die onze doelstellingen ondersteunen.

In 2025 is dit vormgegeven door rondleidingen, demonstraties, educatieve activiteiten en de vervaardiging van ambachtelijke producten. Hiermee dragen wij bij aan erfgoedbehoud, bewust materiaalgebruik en de versterking van de regionale gemeenschap.

Bestuur en organisatie

De stichting wordt geleid door een betrokken bestuur dat zich op vrijwillige basis inzet voor behoud, ontwikkeling en zichtbaarheid van het erfgoed aan de Wilpsche Dijk.

In 2025 hebben zich enkele wijzigingen binnen het bestuur voorgedaan. Interimvoorzitter Hans Cusell heeft het voorzitterschap overgedragen aan Conny Bieze. Hans bleef vervolgens tot en met 31 december 2025 als bestuurslid aan de stichting verbonden. Daarnaast hebben secretaris Willem Slot en algemeen bestuurslid Bert van der Zedde per 31 december 2025 hun bestuursfunctie neergelegd.

Het bestuur spreekt zijn grote waardering uit voor hun inzet en betrokkenheid. Hun bijdrage is van grote waarde geweest voor de continuïteit en ontwikkeling van de stichting. Wij zijn verheugd dat zij als vrijwilliger verbonden blijven aan de organisatie.

Per 1 januari 2026 wordt Bert Hokken benoemd als secretaris.

Samenstelling bestuur per 31 december 2025:

- Voorzitter: Conny Bieze
- Secretaris: Willem Slot
- Penningmeester: Cees van den Berg
- Algemeen bestuurslid: Bert van der Zedde

Vrijwilligers

De stichting draait volledig op de inzet van vrijwilligers. In 2025 waren circa 85 actieve vrijwilligers betrokken bij de verschillende activiteiten.

Zij houden zich bezig met:

- ontvangst van bezoekers, rondleidingen en catering;
- bouw, restauratie en terreinontwikkeling;
- ambachtelijke houtbewerking en productontwikkeling;
- onderhoud van machines, gebouwen en terrein;
- communicatie, administratie en ondersteuning van evenementen.

De vrijwilligers vormen het hart van de organisatie. Hun vakmanschap, betrokkenheid en enthousiasme maken het mogelijk om het erfgoed levend te houden en bezoekers een unieke ervaring te bieden. De diversiteit aan kennis en vaardigheden binnen de groep is daarbij van grote waarde.

Activiteiten 2025

Rondleidingen en educatie

In 2025 zijn circa 75 rondleidingen verzorgd met in totaal ongeveer 1.500 bezoekers. Dit aantal bleef achter bij de verwachting.

De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

- het terrein was door lopende bouwactiviteiten nog niet optimaal ingericht voor grotere bezoekersstromen, waardoor is besloten de promotie te beperken;
- een bewuste prioriteitstelling richting bouw- en renovatieactiviteiten, waardoor minder vrijwilligers beschikbaar waren voor rondleidingen.

Naar verwachting zal dit in de komende jaren veranderen naarmate de bouwprojecten worden afgerond en de publieksfunctie verder kan groeien.

Tijdens Open Monumentendag 2025 verwelkomde de stichting circa 750 bezoekers. Daarnaast vonden steeds vaker kleinschalige activiteiten plaats op het terrein, zoals een bridgedrive. Hiermee ontwikkelt de locatie zich verder tot een plek waar erfgoed, educatie en recreatie samenkomen.

Productie en verkoop

De commerciële activiteiten waren ook in 2025 een belangrijke bron van inkomsten:

- Verkoop tafelbladen: € 18.800
- Overige producten: ruim € 25.000
- Entreegelden en horeca: circa € 8.000

Deze inkomsten dragen bij aan de financiële basis voor het behoud en de verdere ontwikkeling van de stichting.

Ateliers

De ateliers vormden ook in 2025 een stabiele bron van inkomsten:

- Huuropbrengsten ateliers: € 14.700

De huurders, voornamelijk kleine ambachtelijke ondernemers, dragen bij aan een dynamische omgeving waarin historisch vakmanschap en hedendaags

ondernemerschap elkaar versterken. Hiermee leveren zij een waardevolle bijdrage aan de doelstellingen van de stichting.

Bouwactiviteiten

In 2025 is aanzienlijke voortgang geboekt bij de realisatie van het stoomgebouw en de renovatie van de stoommachine. Beide projecten worden grotendeels uitgevoerd door eigen vrijwilligers, wat de sterke betrokkenheid en deskundigheid binnen de organisatie onderstreept.

De oplevering wordt verwacht in 2026, uiterlijk 2027. Na voltooiing zullen deze voorzieningen een belangrijke impuls geven aan de publieksfunctie en educatieve waarde van de stichting.

Bijzondere ontwikkelingen

Herontwikkeling voormalig Intratuincomplex

Het college van burgemeester en wethouders heeft in 2025 een principebesluit genomen waarmee de realisatie van zeven vrijstaande woningen en twee bedrijfsgebouwen op het voormalige Intratuincomplex mogelijk wordt gemaakt.

Duidelijk was dat door gewijzigde marktomstandigheden, tijdsverloop en aanvullende gemeentelijke eisen geen financieel haalbare businesscase kon worden gerealiseerd binnen de oorspronkelijke uitgangspunten.

Daarom is een vervolgtraject gestart waarin wordt onderzocht of een uitbreiding van het aantal woningen mogelijk is. Doel hiervan is te komen tot een financieel resultaat dat aansluit bij de ambities en toekomstplannen van de stichting.

Financieel verslag

Het financiële jaarverslag 2025 is als afzonderlijk document bijgevoegd. Voor een nadere toelichting wordt daarnaar verwezen.

Hoewel het boekjaar is afgesloten met een negatief resultaat, heeft dit niet geleid tot financiële knelpunten. Binnen de bestaande financieringsstructuur was voldoende ruimte aanwezig om dit op te vangen, waardoor de continuïteit van de stichting niet in gevaar is geweest.

Vooruitblik 2026

In 2026 ligt de focus op afronding van lopende projecten en verdere versterking van de organisatorische en inhoudelijke basis van de stichting.

De oplevering van het stoomgebouw wordt verwacht in 2026, uiterlijk 2027. De ingebruikname van de stoommachine en raamzaag zal de rondleidingen verder versterken en de beleving voor bezoekers vergroten.

Daarnaast staat het (verlate) tienjarig jubileum centraal, dat wordt gevierd met een grootschalige Hout & Stoomdag.

Een belangrijk aandachtspunt is het verder ontwikkelen en formaliseren van het veiligheidsbeleid voor vrijwilligers, passend bij de groei en complexiteit van de activiteiten.

Voor het Intratuinproject is het van belang dat de planvorming in 2026 verder wordt geconcretiseerd, zodat in de volgende fase daadwerkelijk kan worden gestart met de gebiedsontwikkeling.

Tot slot wordt in 2026 de missie, visie en strategie herijkt op basis van evaluatie en analyse, mogelijk resulterend in een actualisatie van het beleidskader.

Dankwoord

Wij spreken onze oprechte dank uit aan iedereen die in 2025 heeft bijgedragen aan het functioneren en de ontwikkeling van de Stichting Stoomhoutzagerij Wilpsche Dijk.

In het bijzonder danken wij onze vrijwilligers. Zij vormen de onmisbare kern van de organisatie. Dankzij hun inzet, vakmanschap en betrokkenheid konden wij de zagerij openstellen voor publiek, onze activiteiten voortzetten en belangrijke projecten realiseren. Hun bijdrage is van onschatbare waarde.

Ook onze bezoekers en klanten danken wij hartelijk. Hun belangstelling en betrokkenheid geven betekenis aan ons werk en versterken de verbinding tussen verleden, heden en toekomst.

Wij zien met vertrouwen uit naar het komende jaar en hopen op blijvende betrokkenheid en steun.